

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA 12.2017

Kurenalan yleiskaava-alue rajatta kartalle paksummalla punaisella viivalla.

Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma koskee Pudasjärven kaupungin Kurenalan keskustan ja sen lähiympäristön yleiskaavan alueelle laadittavaa osayleiskaavaa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on maankäyttö- ja rakennuslain sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukainen tiedote osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä, kaavahankkeen keskeisestä sisällöstä ja tavoitteista sekä kaavan vaikutusten arvioinnista kaavoituksessa.

OAS sisältää tiedot suunnittelun kohteesta ja tavoitteista sekä suunnitelman mahdollisista vaikutuksista ja niiden arvioinnista. Lisäksi siinä kerrotaan, ketä hanke koskee (osalliset), miten ja milloin suunnitteluun voi osallistua ja vaikuttaa, miten kaavahankkeesta tiedotetaan suunnittelun edetessä, mistä saa lisätietoja ja kuka kaavaa valmistelee.

1. Yleiskaavan alue

Suunnittelualue on rajattu kansilehden kartalle. Kaavahankkeen vireilletulopäivämäärä on 4.10.2005. Yleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena, yleiskaavan tarkastelujakso ylittää vuoteen 2025. Kaava-alue käsittää Pudasjärven kaupungin keskustan Kurenalan sekä siihen liittyviä haja-asutusalueita. Suunnittelualueella on kaavan laatimisen aikana muutettu siten, että luonnosvaiheessa mukana ollut Riekinkankaan alue Pudasjärven pohjoisrannalla on kaavaehdotusvaiheessa liitetty, samaan aikaan erillisenä yleiskaavana laadittavana olleeseen Törrönkankaan yleiskaavaan, ja Iijokivarren haja-asutusalue taajaman itäpuolella on muodostettu omaksi erilliseksi MRL §:n mukaiseksi rantaosayleiskaava-alueeksi.

2. Yleiskaavan sisältö, tavoitteet ja tavoiteasettelu

Yleiskaavassa osoitetaan alueen keskeisten maankäyttömuotojen ja toimintojen järjestelyt ja yhteensovittaminen. (asuminen, palvelut ja muu elinkeinotoiminta, virkistys- ja ulkoilualueet, pysyvä asutus, suojelualueet ja -kohteet, liikenne ja reitistöt) Yleiskaavan tavoitteet perustuvat pitkälti Pudasjärven kaupungin laatimiin kuntastrategioihin, joita on kaavaprosessin aikana tarkennettu.

Laadittava yleiskaava toimii maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavoja sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Yleiskaava ei ole asemakaava-alueella voimassa muutoin kuin asemakaavan muuttamista koskevan suunnittelua ohjaavan vaikutuksen osalta.

Kaavan laatimisen keskeisiä tavoitteita ovat:

- taajaman rakenteen ja toiminnan parantaminen ja eheyttämien sekä keskusta-alueiden täydentäminen lähinnä asuntorakentamisella
- uusien asuinkortteleiden oikea sijoittaminen
- keskustan nykyisten palvelujen toimintamahdollisuuksien säilyttäminen ja parantaminen
- palveluiden sijoittaminen sekä kaupunkilaisten että matkailijoiden kannalta edullisesti
- kaupunkikuvan parantaminen
- luonnonympäristön, maiseman ja kulttuuriympäristön säilyttäminen
- lijojen hyödyntäminen
- viheryhteyksien, rantojen, puistojen ja suojametsävyöhykkeiden kehittäminen
- liikenneyhteyksien ja liikenneturvallisuuden parantaminen

Yleiskaavan osatavoitteita on tarkennettu suunnitteluprosessin aikana yhteistyössä kaupungin, osallisten ja viranomaistahojen kanssa, merkittäviä muutoksia on liittynyt mm. koulutoiminnan järjestelyihin liittyen. Suunnitteluajataulu on veneyntyn suunnittelun oltua välillä keskeytyneenä mm. koulu- ja liikennejärjestelyjen tarkasteluihin liittyen. Suunnitteluprosessin aikana Pudasjärvelle on päätetty rakentaa uusi koulukeskus ja valtatie liikennejärjestelyjä on muutettu aiemmista suunnitelmista poiketen mm. kiertoliittymäratkaisulla.

3. Suunnittelutilanne

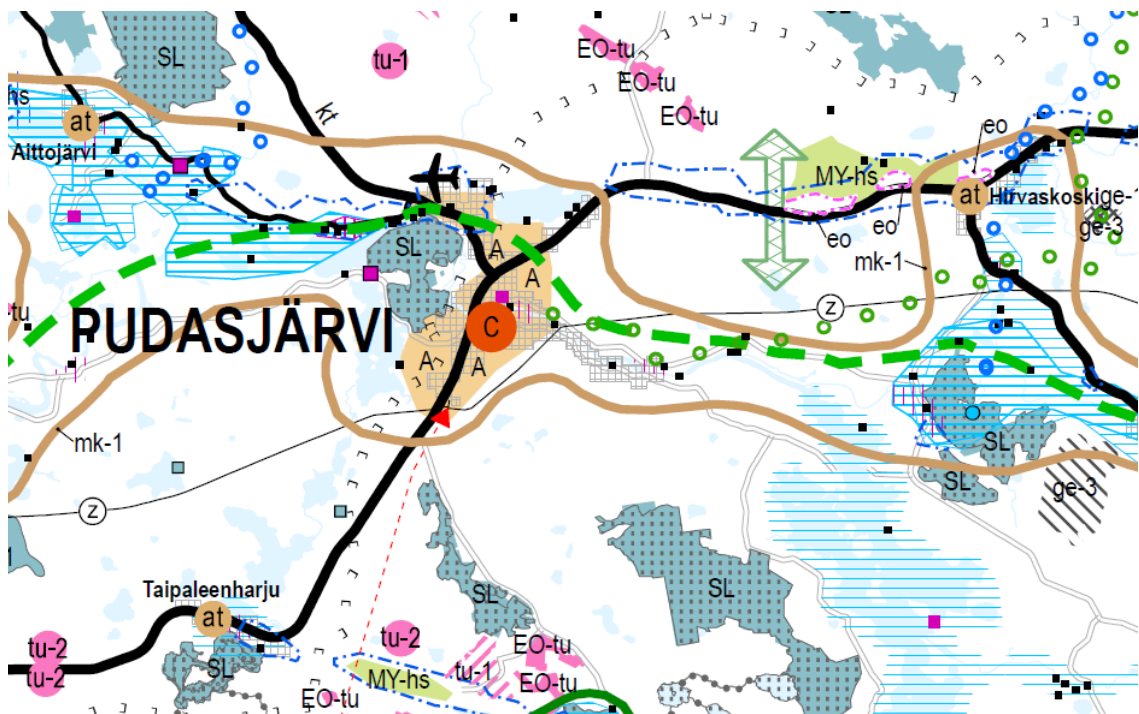
Pohjois-Pohjanmaan Maakuntakaavassa ydinkeskustaan on osoitettu seuraavat merkinnät:

C Keskustatoimintojen alue

Merkinnällä osoitetaan kaupunkikeskusten ja kaupunkiseudun kuntakeskusten ydinalue, johon sijoittuu keskustahakuisia palveluja sekä asumista. Alueella olevat valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt ja -kohteet on esitetty maakuntakaavan selostuksessa.

Suunnittelumääräys: Kohdemerkinnällä osoitetun keskustatoimintojen alueen sijainti ja laajuus on määriteltävä yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa siten, että alue muodostaa toiminnallisesti yhtenäisen keskustahakuisiin toimintoihin painottuvan kokonaisuuden. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kaavoituksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota ydinkeskustan rajautumiseen muuhun taajamaan nähden, alueelle sijoittuvien toimintojen määrittelyyn, liikennejärjestelyihin sekä keskusta-alueen taajamakuvaan. Alueiden käytön suunnittelussa ja rakentamisessa on varmistettava, että alueella sijaisevien kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeiden kohteiden kulttuuri- ja luonnonperintöarvot säilyvät.

Alueelle saa sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä enintään 20 000 k-m².

Vaihemaakuntakaavojen 1 ja 2 yhdistelmäkartta.

A Taajamatoimintojen alue

Merkinnällä osoitetaan asumisen, palvelujen, teollisuus- ja muiden työpaikka-alueiden ym. taajamatoimintojen sijoittumisalue ja laajentumisalueita.

Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee alueiden käyttöönottojärjestyksessä ja mitoituksessa kiinnittää erityistä huomiota vaihtoehtoisten alueko-

konaisuuksien toiminnallistaloudelliseen edullisuuteen, ympäristön laatuun ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiin.

Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee edistää yhdyskuntarakenteen eheyttämistä hajanaisesti ja vajaasti rakennetuilla alueilla sekä taajaman ydinalueen kehittämistä toiminnallisesti ja taajamakuvallisesti selkeästi hahmottuvaksi keskukseksi. Maankäyttöratkaisuissa tulee pyrkiä hyvään energiatalouteen. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tulee määritellä kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen kannalta edulliset vyöhykkeet taajamarakenteen kehittämisen perustaksi.

Yksityiskohtaisempiin kaavoihin tulee sisällyttää periaatteet uudisrakentamisen sopeuttamisesta rakennettuun ympäristöön. Alueiden käytön suunnittelussa ja rakentamisessa on varmistettava, että alueella sijaitsevien kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeiden kohteiden kulttuuri- ja luonnonperintöarvot säilyvät.

Taajaman merkittävä laajentaminen päätien toiselle puolelle yksityiskohtaisempaan kaavaan perustuen edellyttää turvallisten yhteyksien järjestämistä päätien poikki.

Maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon tulvariskialueet ja tulvien hallintasuunnitelmat sekä varautua sään ääri-ilmiöiden vaikutuksiin.

Ruskea viiva mk-1 osoittaa **maaseudun kehittämisen kohdealueen, Ijokilaakso.** Aluetta kehitetään jokiluontoon ja -maisemaan perustuvana sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin ja -kohteisiin tukeutuvana asumis-, virkistys- ja vapaa-ajan alueena ja luontomatkailevyöhykkeenä. ... Kohdealueella sijaitsevia taajamia kehitetään erityisesti jokimaiseman arvojen ja mahdollisuuksien pohjalta.

Jokilaakson vihreä katkoviiva osoittaa **viheryhteystarpeen.** Merkinnällä osoitetaan kaupunkiseutujen ja jokilaaksovyöhykkeiden sisäisiä ja niitä yhdistäviä tavoitteellisia ulkoilun runkoreittejä ja niihin liittyviä pienialaisia virkistysalueita. Merkintään sisältyy sekä olemassa olevia että kehitettäviä ulkoilu-, pyöräily-, melonta- ym. reittejä.

Keskustan läpi kulkee **valtatie / kantatie** (Kuusamontie / Rovaniementie). Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä edistämään kevyen liikenteen väylien toteuttamista erityisesti taajamien, kyläkeskusten ja koulujen läheisyydessä.

Aluetta koskeva, voimassa oleva kunnanvaltuuston hyväksymä **Kurenalan yleiskaava** on laadittu vuonna 1984. Osayleiskaavan uudistaminen on ollut kertaalleen vireillä 1995, jolloin alueelle on laadittu yleiskaavaluonnos, tuolloin kaavaa ei kuitenkaan viety ehdotuksena hyväksymiskäsittelyyn.

Kurenalan keskusta on ydinalueen osalta toteutunut laaditun kaavan mukaisesti. Lievealueiden asuin- ja teollisuusaluevaraukset niihin liittyvine liikennejärjestelyineen ovat toteutuneet kaavassa osoitettua suppeampina. Suunnittelutilanne on osin muuttunut kasvunusteiden osoittauduttua toteutunutta tilannetta suuremmiksi.

Alueen **asemakaavat** on laadittu useassa vaiheessa ja kaavaa on vaiheittain uusittu kaavamuuotosten myötä. Pääosa voimassa olevasta kaavasta on laadittu 1970-luvulla, asemakaavan vanhimmat osat ovat 1960-luvulta. Asemakaavamuuotoksia on hyväksytty alueelle myös yleiskaavan suunnitteluaihana.

Viimeisimmät kaavamuuotokset (2013 - 2017) taajamassa kohdistuvat lijoen pohjoisrannalle **sekä eteläpuolella** valtatie molemmille puolille. Suurimmat muuotokset kohdistuvat valtatie länsipuolelle (uuden koulun aluevaraus, uudet pientalo- ja kerrostaloalueet).

4. Yleiskaavaan liittyvät suunnitelmat ja selvitykset

Yleiskaava-suunnittelun yhteydessä perusselvitysten lisäksi keskusta-alueelle on luonnosvaiheessa laadittu kaupan palveluverkkoselvitys ja sekä tieverkko- ja liikenneturvallisuus-suunnitelma. Alueelle on kaavatyon aikana laadittu mm. luonnonympäristöselvitys, kulttuurihistoriallisten kohteiden kartoitus sekä erilaisia liikennejärjestelmäselvityksiä ja –suunnitelmia, mukaan lukien valtatie liikennemeluselvitys. **Pudasjärven kuntasuunnitelma 2012 – 2018** on valmistunut vuonna 2011.

5. Yleiskaavan vaikutukset ja niiden arviointi

Vaikutusten arviointi tapahtuu kuvaamalla ja vertailemalla vaihtoehtojen vaikutuksia sekä arvioimalla asetettujen tavoitteiden toteutumista. Yleiskaavaratkaisun vaikutusten arvioinnissa keskeisiä osa-alueita ovat:

- kaupunkirakenne ja kaupunkikuva, täydennysrakentamisen ja asutuksen sijoittuminen
- palvelualueet ja palvelurakenne
- yhdyskuntataloudelliset vaikutukset, kokonaisrakenteen ja yhdyskuntateknisten ratkaisujen vaikutukset toteutuskustannuksiin
- ympäristö- ja maisemavaikutukset (luonnonympäristö ja –maisema, eroosio, kulttuurimaisema, matkailumaisema, suojeluarvot, maisema- ja taajamakuva)
- vaikutukset elinkeinoihin, nykyiset palvelut, matkailun kehitys, asetetut tavoitteet
- kaavan sosiaaliset vaikutukset (kokonaisrakenne, asuin- ja palvelualueiden sijainti, asumismuodot, palvelujen monipuolisuus)

6. Osalliset, vuorovaikutuksen järjestäminen, aikataulu

Alueen suunnittelu tapahtuu vuorovaikutuksessa hankkeessa mukana olevien osallisten, suunnittelijoiden ja viranomaisten kanssa.

Osallisia ovat vaikutusalueen maan- ja kiinteistöjenomistajat sekä asukkaat ja muut, joiden oloihin kaava saattaa vaikuttaa sekä ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa kaavoitus koskee.

Yleiskaavanmuutoksesta tiedotetaan seuraavia osapuolia:

- Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Pohjois-Pohjanmaan museo
- Tiehallinto, Oulun tiepiiri
- kaupungin hallintoelimet
- Pudasjärven vesiosuuskunta, kaukolämpölaitokset, energiayhtiöt, puhelinyhtiö
- Oulun - Koillismaan palo- ja pelastuslaitos
- poliisi
- suunnittelualueen ja sen lähiympäristön maan- ja kiinteistönomistajat sekä asukkaat
- asukasyhdistykset
- paikallinen luonnonsuojeluyhdistys

Tiedottaminen

Tiedottaminen kaavam muutoksen vireilletulosta, osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolosta, järjestettävistä yleisötilaisuuksista sekä yleiskaavaehdotuksen nähtävillä asettamisesta tapahtuu Pudasjärvellä kaavahankkeita koskevan yleisen ilmoitustavan

mukaisesti ilmoittamalla kaupungin ilmoitustaululla sekä kaupunginvaltuuston päättämässä ilmoituslehdissä. Kaavahankkeesta tiedotetaan eri vaiheissa kirjallisesti tiedossa oleville ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille. Suunnittelun etenemisestä, tilaisuuksista ja nähtävilläolosta tiedotetaan suunnittelun aikana myös kaupungin internet-sivustolla.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kaavoituksen tullessa vireille osallistumis- ja arviointisuunnitelma on asetettu nähtäville, jolloin osallisilla ja kunnan jäsenillä on ollut mahdollisuus esittää mielipiteensä siinä esitetyistä osallistumis- ja vuorovaikutusmenetelmistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

OASia on päivitetty moneen kertaan suunnitteluprosessin pitkeytyessä.

Suunnitteluvaiheet

Kaavan valmistelun yhteydessä on pidetty työpalavereja kaupungin, viranomaistahojen (mm. Pohjois-Pohjanmaan museo, ELY-keskus) ja Kurenalan liikenne- ja ratkaisuja suunnitelleiden konsulttien kanssa.

Ensimmäinen yleiskaavaluonnos valmistui 5.8.2007, missä yhteydessä järjestettiin ensimmäinen yleisötilaisuus (16.8.2007). Kaavaluonnos oli nähtävillä 1.-31.8.2007.

Kaavaa koskeva toinen viranomaisneuvottelu pidettiin 24.6.2009.

Ensimmäinen kaavaehdotus oli nähtävillä 10.8. – 11.9.2009. Alustava toisen vaiheen yleiskaavaehdotus valmistui 15.1.2010. Kaavan eteneminen kuitenkin pysäytettiin tilapäisesti suunnittelutilanteen muutoksiin liittyen (mm. koulu- ja liikennejärjestelyjen muutoksiin liittyvät selvitykset). Toinen kaavaehdotus valmistui maaliskuussa 2015, minkä jälkeen pidettiin 16.4.2015. kolmas viranomaisneuvottelu. Toinen kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 25.1. – 26.2.2016.

Keskustan kehittämisen tavoitteiden muutoksesta ja tiehallinnon lausunnosta johtuen uuden taajamaliittymän paikka ja siihen liittyvä maankäyttö suunniteltiin tarkemmin kesäkuudella 2017, jonka pohjalta yleiskaava voitiin piirtää kunnan tavoitteiden mukaisena. Lisäksi tehtiin pieniä teknisluonteisia tarkistuksia. Kolmas kaavaehdotus on julkisesti nähtävillä helmi-maaliskuussa 2018.

Osayleiskaavan hyväksyminen

Yleiskaavamuutoksen hyväksyy kaupunginvaltuusto. Hyväksymisestä ilmoitetaan maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisesti.

Aikataulu

Yleiskaavamuutoksen laadinta on tullut vireille syksyllä 2005. Lisäselvityksistä ja kaavoituksen keskeytyksistä johtuen alkuperäinen aikataulu on venynyt olennaisesti, Kurenalan yleiskaava on tarkoitus **hyväksyä vuoden 2018 aikana.**

7. Yhteystiedot

Kaavan valmistelusta vastaa Pudasjärven kaupungin tekninen toimi. Kaavan laatijana vuosina 2005-2015 toimii arkkitehtitoimisto ARKTON Suunnitteluryhmä Oy Harri Lindroos. **Kolmannen ehdotusvaiheen vuonna 2018 viimeisteli Sweco Ympäristössä Riitta Yrjänheikki.**

Lisätietoja kaavahankkeesta:

Pudasjärven kaupunki / tekninen toimi
Maankäyttöinsinööri Markku Mattinen

osoite: Pudasjärven kaupunki
Varsitie 7
93100 Pudasjärvi
puh: 08 - 8202011
fax: 08 – 823 453
sähköposti: markku.mattinen@pudasjarvi.fi